

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เป็นพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน (ณ วันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2556) รวมประชากรทั้งหมด 293 คน ประกอบด้วยข้าราชการ พนักงานจ้างประจำ พนักงานจ้างตามภารกิจ และพนักงานจ้างทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวและหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
 - 3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ไปพบนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพร้อมทั้ง

แบบสอบถามเพื่อขอความร่วมมือขอพบพนักงานส่วนตำบลที่เป็นประชากรตอบแบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากพนักงานส่วนตำบล โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยพบว่า มีผู้ส่งกลับคืน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และมีความสมบูรณ์ทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการนำมาแจกแจงหาค่าความถี่ (Frequency) คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การเรียงลำดับ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดสรุปในภาพรวมดังนี้

ด้านเพศ พบว่า เพศหญิง จำนวน 165 คน เป็นลำดับแรก ด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 134 คน เป็นลำดับแรก ด้านอายุงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 138 คน เป็นลำดับแรก ด้านระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 138 คน เป็นลำดับแรก และด้านตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าเป็นข้าราชการ จำนวน 122 คน เป็นลำดับแรก

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมพบว่ามีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติงานตามหลักความรับผิดชอบ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรม การปฏิบัติงานตามหลักความโปร่งใส การปฏิบัติงานตามหลักนิติธรรม การปฏิบัติงานตามหลักความคุ้มค่า การปฏิบัติงานตามหลักการมีส่วนร่วม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านหลักนิติธรรม ในภาพรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบข้อบังคับขององค์กร เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ มีการให้บริการแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนร้องเรียนหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงาน และมีการนำปัญหาหรือข้อร้องเรียนของประชาชนมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข ตามลำดับ

ด้านหลักคุณธรรม ในภาพรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานโดยยึดความซื่อสัตย์สุจริต เป็นลำดับแรก รองลงมา คือมีการปฏิบัติหน้าที่โดยนึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวม มีการปฏิบัติงานโดยยึดถือการสร้างความสุขให้กับประชาชน และมีการปฏิบัติงานถูกต้องเป็นธรรม ตามลำดับ

ด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานด้วยความสุจริต เป็นลำดับแรก รองลงมาคือมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้สอบถามข้อมูลข่าวสารของทางราชการ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของท่าน และมีการนำข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเผยแพร่ให้กับประชาชน ตามลำดับ

ด้านหลักการมีส่วนร่วม ในภาพรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นลำดับแรก รองลงมาคือมีการนำข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาพัฒนาการปฏิบัติงาน มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน โครงการ/กิจกรรม และมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมประเมินผลงานของท่าน ตามลำดับ

ด้านหลักความรับผิดชอบ ในภาพรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานโดยนึกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นลำดับแรก รองลงมาคือมีการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้เสร็จตามที่กำหนด และมีการปฏิบัติงานผิดพลาดโดยยอมรับความผิดพลาด เท่ากัน และมีการมาปฏิบัติงานตรงเวลา ตามลำดับ

ด้านหลักความคุ้มค่า ในภาพรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ เป็นลำดับแรก รองลงมาคือมีการใช้วัสดุอุปกรณ์ขององค์กรอย่างคุ้มค่า มีการปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้บริการแก่ประชาชน และมีการรณรงค์ด้านการประหยัดพลังงานด้านสาธารณูปโภคในองค์กร ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมและเป็นรายข้อ

ด้านนิติธรรม ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีปัญหาการขาดการนำปัญหาหรือข้อร้องเรียนของประชาชนมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การเลือกให้บริการแก่ญาติพี่น้องก่อน ประชาชนไม่ได้รับโอกาสในการแสดงความคิดเห็น และการปฏิบัติงานโดยไม่ได้ยึดระเบียบข้อบังคับ

ด้านคุณธรรม ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่ามีปัญหาการขาดการใช้ความอดทนในการปฏิบัติงาน เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การปฏิบัติหน้าที่โดยขาดระเบียบวินัย การขาดการส่งเสริมให้ประชาชนพัฒนาตนเองโดยยึดหลักคุณธรรม และการขาดการปฏิบัติหน้าที่โดยนึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวม

ด้านหลักความโปร่งใส ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีปัญหาประชาชนขาดโอกาสในการสอบถามข้อมูลข่าวสารของทางราชการเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การไม่ได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ให้ประชาชนทราบ การไม่ได้นำข้อมูลข่าวสารแจ้งให้ประชาชน และการไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน

ด้านหลักการมีส่วนร่วม ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีปัญหาการไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ/กิจกรรม เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การไม่ได้จัดให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเสนอความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน และประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ด้านหลักความรับผิดชอบ ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีปัญหาการมาปฏิบัติงานสาย เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การไม่สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามกำหนด การปฏิบัติงานผิดพลาด และการลางานมากกว่า 3 ครั้งต่อเดือน

ด้านหลักความคุ้มค่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีปัญหาการใช้วัสดุอุปกรณ์ขององค์กรไม่คุ้มค่า เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ การไม่มีการตรวจสอบความถูกต้องให้รอบคอบก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ การไม่ได้รณรงค์ให้ผู้อื่นทราบเกี่ยวกับมาตรการประหยัดพลังงาน และการไม่มีการปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้บริการแก่ประชาชน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประเด็นที่ควรจะนำมาอภิปราย ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านสภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระดับจังหวัดด้านการบริหารการจัดการที่ดี โดยใช้ยุทธศาสตร์การบริการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยมีกลยุทธ์บริหารจัดการที่ดีแก่ประชาชน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หลักความรับผิดชอบ การศึกษาสภาพปัจจุบันในการปฏิบัติงานตามหลักความรับผิดชอบโดยมีการปฏิบัติ เป็นอันดับแรก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ แวอัยะ แวอุมมา (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในทัศนะของพนักงานส่วนตำบล อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส มีความเห็นของพนักงานส่วนตำบลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในทัศนะของพนักงานส่วนตำบล พบว่า พนักงานส่วนตำบลเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานตามหลักความรับผิดชอบมากที่สุด

การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยยึดหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านหลักนิติธรรม ในภาพรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบข้อบังคับขององค์กร เป็นลำดับแรก เพราะในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลทุกคน ไม่ว่าจะเป็ตำแหน่งใดก็ตามก็ต้องปฏิบัติงานตามกฎระเบียบที่ตั้งไว้ในแต่ละองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกชวรรณ เล่บ้านเกาะ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านนิติธรรม พบว่ามีการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ตามอำนาจหน้าที่ ตามระเบียบกฎหมาย ข้อบัญญัติต่างๆ ตามที่ได้บัญญัติไว้อย่างเสมอภาคเป็นธรรม

หลักด้านหลักคุณธรรม ในภาพรวมพบว่ามีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานโดยยึดความซื่อสัตย์สุจริตมี เป็นลำดับแรก เพราะการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทำให้ประชาชนมีความไว้วางใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกชวรรณ เล่บ้านเกาะ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ด้าน

คุณธรรม โดยคณะผู้บริหาร สมาชิก พนักงานส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม และจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน

ด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวมพบว่า มีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานด้วยความสุจริต เป็นลำดับแรก เพราะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความถูกต้องตรงไปตรงมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา ศรีสุข (2552, บทคัดย่อ) โดยศึกษาการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ตามหลักความโปร่งใสในองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ได้ผลลัพธ์เป็นเชิงบวก คือองค์การบริหารส่วนตำบลมีการปฏิบัติงานอย่างเปิดเผย โปร่งใสตรงไปตรงมามากที่สุด อาจเป็นเพราะคณะทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเน้นการปรับกลไกและวิธีการการปฏิบัติงานที่มีความสุจริต โปร่งใส

ด้านหลักการมีส่วนร่วมในภาพรวม พบว่า มีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นลำดับแรก เพราะการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยผลักดันให้งานที่ปฏิบัติอยู่ให้ประสบความสำเร็จ โดยการนำข้อทักท้วงมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา ศรีสุข (2552, บทคัดย่อ) โดยศึกษาการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ตามหลักการมีส่วนร่วมในองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ได้ผลลัพธ์เป็นเชิงบวกคือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนว่าจะทำโครงการอะไรก่อนหลังจะแสดงให้เห็นว่าเป็นการปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบเนื่องจากมีการจัดลำดับความเร่งด่วนของประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องมากที่สุด

ด้านหลักความรับผิดชอบ ในภาพรวมพบว่า มีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงาน โดยนึกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นลำดับแรก เพราะในการปฏิบัติงานแต่ละด้านต้องปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ ในหน้าที่ของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญ กาศโอสถ (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการให้บริการอย่างเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ จะเห็นได้ว่าเป็นการปฏิบัติงาน โดยนึกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

ด้านหลักความคุ้มค่า ในภาพรวมพบว่า มีสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ เป็นลำดับแรก เพราะการปฏิบัติงานแต่ละด้านต้องมีความละเอียดรอบคอบเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา ศรีสุข (2552, บทคัดย่อ) โดยศึกษาการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ตามหลักความคุ้มค่าในองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ได้ผลลัพธ์เป็นเชิงบวกคือประชาชนมีส่วนร่วมในการ

แสดงความคิดเห็น และตัดสินใจแก้ปัญหาคำขอของตนเองมากที่สุด รวมถึงรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน เช่น การเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร และการแสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจ

ทั้งนี้สรุปได้สภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดใน หมวด 13 จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มาตรา 280 เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหมวดนี้ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมตามมาตรา 279 วรรคหนึ่งและส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในด้านจริยธรรม รวมทั้งมีหน้าที่รายงานการกระทำที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้รับผิดชอบในการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมตามมาตรา 279 วรรคสาม ในกรณีที่การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมมีลักษณะร้ายแรงหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า การดำเนินการของผู้รับผิดชอบจะไม่เป็นไปด้วยความเป็นธรรม ผู้ตรวจการแผ่นดินจะไต่สวนและเปิดเผยผลการไต่สวนต่อสาธารณะก็ได้ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550, 2550, เว็บไซต์)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบประเด็นดังต่อไปนี้

ด้านนิติธรรม ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีปัญหาการขาดการนำปัญหาหรือข้อร้องเรียนของประชาชนมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นลำดับแรก เพราะพบว่าปัญหาหรือข้อร้องเรียนของประชาชนบางข้ออาจจะไม่สามารถดำเนินการได้ทันที ต้องรอการสั่งการจากผู้บริหารก่อนถึงจะนำไปแก้ไขได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพลกฤติ พัตรपाल (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ด้านนิติธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนร้องเรียนหรือแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เพราะ องค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ใกล้ชิดประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นที่พึ่งพาของประชาชนได้มากที่สุดประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณของตนเองและเป็นนิติบุคคลจึงสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน ดังนั้นผลการร้องเรียน

ของประชาชนส่วนใหญ่จะได้รับการพิจารณาแก้ไขทั้งหมด หากองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ไขไม่ได้จะประสานงานให้หน่วยงานอื่นที่มีศักยภาพดำเนินการแทน

ด้านคุณธรรม ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีปัญหาการขาดการใช้ความอดทนในการปฏิบัติงานเป็นลำดับแรก เพราะในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล แต่ละด้านอาจมีความยากง่ายต่างกันไปอาจจะส่งผลให้ความอดทนในการปฏิบัติงานลดลงไปตามลำดับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา ศรีสุข (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ชอดอน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ด้านคุณธรรม มีการส่งเสริมการพัฒนากิจการปฏิบัติงาน โดยมีนโยบายของการปฏิบัติงานของพนักงานองค์การ โดยยึดหลักการเสริมสร้างความอดทนต่อการปฏิบัติงาน และในการบริการประชาชน

ด้านหลักความโปร่งใส ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีปัญหาประชาชนขาดโอกาสในการสอบถามข้อมูลข่าวสารของทางราชการเป็นลำดับแรก เพราะองค์กรไม่มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์โดยตรงทำให้การเข้าไปอัปเดตข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์ขององค์กรยังไม่เป็นปัจจุบัน และประชาชนไม่สนใจในการเข้าไปเยี่ยมชมเว็บไซต์ขององค์กรที่ได้ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและการบริหารงานต่างๆ โดยดูได้จากจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ยังมีจำนวนเท่าเดิมในแต่ละเดือน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พลกฤติ พัตรपाल (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ด้านหลักความโปร่งใส ไม่มีเว็บไซต์เป็นของตัวเองจึงมีปัญหาในการเปิดเผยข้อมูลที่ควรจะเปิดเผยได้ รวมถึงระบบอินเทอร์เน็ตที่ทางราชการจัดไว้ให้มีปัญหาทำให้ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบตามหลักความโปร่งใสได้

ด้านหลักการมีส่วนร่วม ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่ามีปัญหาการไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทุกเรื่องเป็นลำดับแรก เพราะบางครั้งการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอาจจะทำให้เกิดจากการปฏิบัติงานแบบมีลำดับขั้นมากขึ้น อาจจะส่งผลให้การปฏิบัติงานล่าช้าได้จึงมีการลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการแสดงความคิดเห็นเพื่อความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การเสนอความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา ธรรมจักร (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงาน

ตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดแพร่ พนักงานประจำองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดแพร่ หลักการมีส่วนร่วม พบว่า ในหลายกิจกรรมเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ในการดำเนินงานและตรวจสอบ การตรวจสอบ การจัดซื้อจัดจ้าง มีความรับผิดชอบในการเข้าประชุม แต่ยังไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นหรือเห็นความสำคัญ ชักถาม เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนตรวจสอบการใช้งบประมาณ

ด้านความรับผิดชอบ ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่ามีปัญหาในเรื่องการมาปฏิบัติงานสายเป็นลำดับแรก เพราะพนักงานส่วนตำบลส่วนใหญ่เป็นคนนอกพื้นที่อาจจะอาศัยอยู่ไกลจากที่ทำงาน หรืออาจจะมาปฏิบัติงานโดยการนั่งรถโดยสารที่มีตารางเดินรถที่ไม่แน่นอน ส่งผลให้การเดินทางมาปฏิบัติหน้าที่อาจจะล่าช้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา ธรรมจักร (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดแพร่ พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักความรับผิดชอบ คือ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ได้รักษาวินัย ตามระเบียบของทางราชการอย่างเคร่งครัด ซึ่งรวมไปถึงการมาปฏิบัติงานสาย ไม่ตรงต่อเวลา ก็เป็นการประพฤตินั้นแบบผิดๆซึ่งขัดต่อการปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยของทางราชการ

ด้านหลักความคุ้มค่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีปัญหาการใช้วัสดุอุปกรณ์ขององค์กรไม่คุ้มค่าเป็นลำดับแรก เพราะพนักงานส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่มีการนำกระดาษที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่หรือที่เรียกว่าการรีไซเคิล ซึ่งเป็นการใช้วัสดุอุปกรณ์แบบไม่ประหยัด และไม่คุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา ธรรมจักร (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดแพร่ พนักงานประจำองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดแพร่ หลักความคุ้มค่า พบว่าพนักงานขาดความตระหนักในเรื่องการประหยัดด้านวัสดุอุปกรณ์และพลังงาน ตลอดจนสาธารณูปโภคต่างๆ ได้ และการดำรงตนตามพระราชดำรัสของพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทำให้ผู้วิจัยทราบสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงาน

ส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงขอเสนอแนะจากงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานส่วนตำบลนั้น ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนิติธรรม พบว่า มีปัญหาการขาดการนำปัญหาหรือข้อร้องเรียนของประชาชนมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข การปรับปรุงแก้ไขคือการจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ประจำอยู่ที่องค์กร เพื่อให้บริการประชาชนได้ทันทั่วถึง

2. ด้านคุณธรรม พบว่า มีปัญหาการขาดการใช้ความอดทนในการปฏิบัติงาน การปรับปรุงแก้ไขคือส่งเสริมให้พนักงานส่วนตำบลรู้จักการใช้ระงับอารมณ์ หรืออาจจะจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม ได้แก่ โครงการปฏิบัติธรรมเพื่อให้พนักงานส่วนตำบลเกิดสติ ปัญญา และสมาธิ

3. ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า มีปัญหาประชาชนขาดโอกาสในการสอบถามข้อมูลข่าวสารของทางราชการ การปรับปรุงแก้ไข คือ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทุกช่องทาง เช่น บอร์ดประชาสัมพันธ์ข่าวที่องค์กร การประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย รถประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ตลอดจนการติดป้ายประชาสัมพันธ์ข่าวสารทุกหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า มีปัญหาการไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทุกเรื่อง การปรับปรุงแก้ไขคือการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนในโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ขององค์กร การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน/กิจกรรม และตรวจสอบงาน/กิจกรรม รวมไปถึงการจัดซื้อจัดจ้างขององค์กร

5. ด้านความรับผิดชอบ พบว่า มีปัญหาในเรื่องการมาปฏิบัติงานสาย การปรับปรุงแก้ไขคือการขีดเส้นด้วยปากกาแดงลงในสมุดลงเวลาปฏิบัติราชการในแต่ละวัน โดยกำหนดว่าหากมาปฏิบัติงานหลัง 9 โมงเช้าถือว่ามาปฏิบัติงานสาย

6. ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า มีปัญหาการใช้วัสดุอุปกรณ์ขององค์กรไม่คุ้มค่า การปรับปรุงแก้ไข คือ มีการณรงค์ให้รักษาลิ่งแวดล้อมและการประหยัดงบประมาณ เช่น การรีไซเคิล โดยการนำกระดาษที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ทุกครั้ง เน้นการใช้วัสดุอุปกรณ์และพลังงานอย่างประหยัดคุ้มค่า

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. การศึกษาในกลุ่มบุคคลที่มีส่วนในการกำกับ ดูแล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพประกอบข้อมูลเชิงปริมาณที่ชัดเจนและมีน้ำหนักมากขึ้น
2. การศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลต้นแบบที่ได้รับรางวัล เช่น รางวัลองค์การบริหารส่วนตำบลดีเด่น แล้วนำวิธีการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลต้นแบบมาประยุกต์ใช้ต่อไป